

ความที่ส่ง

ที่ สว (สนช/กมธ ๑) ๐๐๐๙/ ๖๖๐

ฝ่ายเลขานุการประธาน กรธ.
เลขรับ 047/ ๖๐
วันที่ ๖ กพ ๖๐ เวลา ๑๔.๐๐ น

คณะกรรมการการสัมมนาพิจารณาศึกษา
เสนอแนะ และรวบรวมความเห็น
เพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำ
ร่างรัฐธรรมนูญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการการสัมมนาพิจารณาศึกษา เสนอแนะ และรวบรวมความเห็น
เพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เรียน ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ด้วยคณะกรรมการการสัมมนาพิจารณาศึกษา เสนอแนะ และรวบรวมความเห็นเพื่อประกอบ
การพิจารณาจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ครอบคลุมถึงการพิจารณา
ศึกษาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับที่ผ่านการลงประชามติ เมื่อวันที่ ๗
สิงหาคม ๒๕๕๙) รวมทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นที่จำเป็นต้องตรา
ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่งขณะนี้คณะกรรมการอยู่ระหว่างการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.)

เพื่อให้การพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการได้รับข้อมูลข้อเท็จจริง ความเห็น ตลอดจน
เจตนารมณ์ในการยกร่างกฎหมายดังกล่าวอย่างครบถ้วน จึงมีความประสงค์ขอเชิญท่านหรือผู้แทน
เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการ ในวันพฤหัสบดีที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๑๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับเจตนารมณ์
และหรือความมุ่งหมายของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย เลียงบุญเลิศชัย)

ประธานคณะกรรมการการสัมมนาพิจารณาศึกษา เสนอแนะ
และรวบรวมความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๓ ๙๑๖๕ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๔๕

9 ก.พ. 60 ลงนามกับ เสนอฯ ๖๐๐
ร.ร.ร.๑๕ ๖๐ ร.ป.ร.๑๕๖๖ ๖๐ ๖
๐๖/๑๕/๒๕๖๐ ก. ส.ส.๖๖/๑๕
หรือ กรธ.

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)
ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
07-02-60

(ร่าง)

ข้อสังเกตของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.

(ฉบับ กรธ. เผยแพร่ วันที่ ๗ ธ.ค. ๒๕๕๙)

๑. เจตนารมณ์หรือความมุ่งหมายในการแก้ไขบุคคลที่เป็นนายทะเบียนพรรคการเมืองจากประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็น เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามมาตรา ๖

๒. กรอบและระยะเวลาในการจัดตั้งพรรคใหม่ตามร่างพรรคการเมือง ควรคำนึงพรรคการเมืองที่จะจัดขึ้นใหม่ด้วยว่าดำเนินการจัดตั้งได้เสร็จเรียบร้อยพร้อมสำหรับการเลือกตั้งทั่วไปที่จะมีขึ้นหรือไม่ เพื่อไม่ให้เกิดการได้เปรียบหรือเสียเปรียบกันระหว่างพรรคใหม่และพรรคเก่า

๓. ควรเป็นบทลงโทษแก่บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่สมาชิกพรรคที่กระทำการในลักษณะที่เป็นการควบคุมครอบงำก้าวก่าย แทรกแซง หรือมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมตามมาตรา ๒๘

๔. มาตรา ๓๒ “ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่จดทะเบียนพรรคการเมืองนั้นต้องดำเนินการให้มีจำนวนสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าพันคน และจัดให้มีสาขาพรรคการเมืองในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่คณะกรรมการกำหนดอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ...” คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีหลักเกณฑ์อย่างไร ในกำหนดการแบ่งภาคและจังหวัดตามบัญชีรายชื่อเพื่อให้พรรคการเมืองจัดตั้งสาขา

๕. เจตนารมณ์หรือความมุ่งหมายในการยกเว้น หมวด ๓ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

๖. เหตุยบพรรคการเมืองตามมาตรา ๘๑ (๓) ซึ่งทั้งหมด ๖ กรณี ได้แก่

๖.๑ เป็นกรณีที่มีการยินยอมให้บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่สมาชิกพรรคที่กระทำการในลักษณะที่เป็นการควบคุมครอบงำก้าวกาย แทรกแซง หรือมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม (มาตรา ๒๘)

๖.๒ เป็นที่กรณีที่พรรคการเมืองหรือผู้ใดให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมเพื่อจูงใจให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดสมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง ทั้งนี้ เว้นแต่สิทธิหรือประโยชน์ซึ่งบุคคลจะพึงได้รับในฐานะที่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง (มาตรา ๒๙)

๖.๓ เป็นกรณีที่พรรคการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองสนับสนุน หรือส่งเสริมบุคคลใดให้กระทำการหรือสนับสนุนการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของประเทศหรือราชการแผ่นดิน หรือกระทำการอันเป็นการก่อกวนหรือคุกคามความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือกระทำการอันเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ (มาตรา ๔๓)

๖.๔ เป็นกรณีที่พรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือสมาชิกผู้ใด หรือคู่สมรสและบุตรของผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองหรือสมาชิก เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ใดเพื่อแต่งตั้งหรือสัญญาว่าจะแต่งตั้งหรือเพราะเหตุที่ได้แต่งตั้งให้ผู้นั้นหรือบุคคลใดดำรงตำแหน่งในทางการเมืองหรือตำแหน่งใดในการบริหารราชการแผ่นดินหรือในหน่วยงานของรัฐ (มาตรา ๔๔)

๖.๕ เป็นกรณีที่พรรคการเมืองรับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจหรือกิจการหรือจดทะเบียนสาขาอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร เป็นต้น (มาตรา ๖๕)

๖.๖ เป็นกรณีที่พรรคการเมืองเห็นเป็นใจใช้หรือสนับสนุนให้บุคคลใดแจ้งหรือกล่าวหาพรรคการเมืองหรือบุคคลใดว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ต่อคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยรู้ยู่ว่าเป็นความเท็จ (มาตรา ๙๐)

โดยเหตุยุบพรรคการเมืองทั้ง ๒ กรณีดังกล่าวบางกรณีอาจเป็นการลงโทษที่รุนแรงเกินกว่าเหตุที่กระทำคามผิด

๗. เมื่อพิจารณาเหตุแห่งการยุบพรรคตามมาตรา ๘๑ โดยเฉพาะใน (๓) บางกรณีเป็นเรื่องเล็กน้อยเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับโทษที่กรรมการบริหารของพรรคการเมืองที่ถูกยุบไปได้รับ ดังนี้

๗.๑ ห้ามจดทะเบียนพรรคการเมืองขึ้นใหม่ หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกภายในกำหนด ๑๐ ปี นับแต่วันที่พรรคการเมืองนั้นถูกยุบ (มาตรา ๘๓ วรรคสอง)

๗.๒ ห้ามมิให้มีส่วนร่วมในการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มาตรา ๘๓ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒ วรรคหก)

๗.๓. ห้ามเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (มาตรา ๘๓ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒ วรรคหก)

ดังนั้น จึงน่าจะมีการกำหนดบทลงโทษให้มีความเหมาะสม เช่น มีจำแนกรายละเอียดของบทลงโทษให้มากกว่าเดิมว่าหากถูกยุบเพราะเหตุเรื่องใดจะต้องถูกห้ามเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่เป็นเวลาเท่าไร ไม่ควรระยะเวลาเดียวกันทั้งหมด ๑๐ ปี ในทุกเหตุที่ยุบพรรคการเมือง หรืออาจกำหนดเวลาห้ามขึ้นตำแหน่งแล้วเปิดโอกาสให้เป็นดุลพินิจของศาลในกำหนดบทลงโทษ

๘. การคงสภาพความเป็นพรรคการเมืองตามบทเฉพาะกาล ซึ่งกำหนดให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนดไว้ในแต่ละเรื่อง แต่ได้เปิดโอกาสให้พรรคการเมืองอาจทำหนังสือขอย้ายเวลาออกไปตามที่จำเป็นก็ได้ แต่เมื่อรวมแล้วต้องไม่เกิน ๓ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ซึ่งเห็นว่าการเปิดโอกาสให้ขยายได้ตามความจำเป็นแต่ไม่เกินเวลา ๓ ปี เป็นระยะที่นานเกินไป

นอกจากนี้ ในระหว่างที่พรรคการเมืองได้อยู่ระหว่างดำเนินการต่าง ๆ เพื่อคงสภาพความเป็นพรรคการเมืองตามบทเฉพาะกาลให้เสร็จแล้ว พรรคการเมืองนั้นไม่ควรได้เงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง หรืออาจกำหนดให้ได้รับเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามปกติก็ได้แต่ควรกำหนดบทลงโทษด้วย

สำหรับกรณีที่ได้รับเงินจากกองทุนไปแล้วแต่ดำเนินการต่าง ๆ ไม่เสร็จภายใน ๓ ปี เช่น ต้องคืนเงินที่รับไปพร้อมค่าปรับหรือดอกเบี้ย

๙. หลักการของมาตรา ๒๓ ซึ่งกำหนดให้ ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตาม หลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อย่างน้อย พรรคการเมืองต้องมีกิจกรรมดังต่อไปนี้ เช่น เสริมสร้างให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุข หรือส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอย่างมีเหตุผล เป็นต้น เป็นหลักการที่ดีแต่ควรมี กลไกหรือหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบที่ชัดเจนว่าพรรคการเมืองต่าง ๆ ได้ดำเนินการตามที่ กฎหมายกำหนดหรือไม่ เช่น กำหนดให้พรรคการเมืองต้องมีการเสนอโครงการต่าง ๆ ตามที่ กฎหมายในชั้นตอนจะมีการขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง หรือให้อำนาจแก่นายทะเบียนในการดำเนินการออกหลักเกณฑ์กำหนดว่า การดำเนินการ หรือกิจกรรมใดบ้างที่จะถือว่าเป็นการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามที่มาตรา ๒๓ กำหนดบังคับไว้

๑๐. ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์การให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่ ก็ตาม การบริจาคเงินแก่พรรคการเมืองไม่ควรยินยอมให้มีการบริจาคเงินแก่บุคคลได้ ควรบริจาคให้แก่ในนามพรรคการเมืองเท่านั้น (มาตรา ๕๙)

๑๑. มาตรการลงโทษผู้กระทำความผิดที่กำหนดให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัคร รับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (มาตรา ๙๔ ว.๒ มาตรา ๑๐๕ และมาตรา ๑๑๐) ควรกำหนดให้ชัดเจนว่า มาตรการลงโทษดังกล่าวเริ่มนับมีผลตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา ถึงที่สุด

๑๒. หลักการพิจารณาคดีของศาลในกรณีที่ทำลายหลบหนีการดำเนินคดีตามมาตรา ๑๒๐ ควรยกร่างให้มีหลักการในลักษณะเดียวกันกับคดีทุจริต เช่น การให้หยุดนับอายุความ หากผู้กระทำความผิดหลบหนี เป็นต้น

๑๓. ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. (ฉบับ กกต. เสนอ กรธ.) มาตรา ๙๙ (๒) กำหนดให้ พรรคการเมืองย่อมสิ้นสภาพความเป็น

พรรคการเมือง เมื่อไม่ส่งผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไป (ครั้งเดียว) เหตุใดร่างฉบับของ กรธ. ในมาตรา ๘๐ (๕) จึงมีการแก้ไขให้กลับไปใช้หลักการเดียวกันกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ คือ พรรคการเมืองย่อมสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง เมื่อไม่ส่งสมาชิกลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไปสองครั้งติดต่อกันหรือเป็นเวลา ๘ ปีติดต่อกัน สุดแต่ระยะเวลาใดจะยาวกว่ากัน

.....